

Vicemistr světa Jan Kotyza dostal do svých začátků »zlatou« radu:

Je tam devět kuželek, tak je shod'!

Jan Kotyza

České kuželky se ve světě nikdy neztratily. Naposledy tomuto mediálně ne zrovna favorizovanému sportu udělal skvělé jméno Jan Kotyza, který ve dvojici s Viktorem Pytlíkem získal na podzimním mistrovství světa dvojic v makedonském Skopje stříbro. A z květnového MS juniorů přivezl hned čtyři medaile. Proto nás jeden z nejlepších hráčů světa v rámci populární rubriky Totalsportu »Jak to chodí v ...« provedl zákulisím tohoto sportu.

Jan Kotyza zkoušel jako malý kluk fotbal, ale tam se mu dle jeho slov příliš nevedlo. „A když mi bylo čtrnáct, tak přišla máma, že Jihlava zakládá klub, kde se postavila kuželkářská čtyřdráha. Vzala mě tam a mě to chytlo,“ vysvětluje. Skromně dodává, že i když je sportovně založený, tak by prý fotbal či hokej neudýchal.

V nově založeném klubu začínal v soutěžích od okresního přeboru. „Od

první sezóny jsem hrál s chlapama a hned se nám podařilo postoupit. V této soutěži hrají lidé od dorostenců téměř po důchodce, proto jsem tam ve svých patnácti letech ani nevyčníval. Od té doby jsme každý rok postupovali o třídu výš a zastavilo se to až ve druhé lize. To mi bylo dvacet a tuhle soutěž jsme hráli pět let,“ vysvětluje. Na dva roky si odskočil do první ligy do Vyškova, protože tamní tým bojoval o medaili a potřebo-

val posílit. „Jenže pak zase měla Jihlava problémy se záchranou, tak jsem se vrátil.“

Profitůmy nemáme

Do dospělé reprezentace se dostal přes dorosteneckou (do 18 let) a juniorskou (do 23 let). „Jak jsem z ní vylezl, tak mě vloni v říjnu pozvali na výběrový turnaj pro mistrovství světa dospělých, kde jsem uspěl, a tak jsem se vlastně dostal na světový šampionát. Moc jsem s tím nepočítal, protože přechod z juniorů do chlapů je dost obtížný.“

Probit se do kuželkářské reprezentace vůbec není hračka. Kuželky totiž nepatří k těm zrovna malým sportům. „Členská základna je asi 15 tisíc lidí. Z toho tři čtvrtiny jsou dospělí, takže v dorostu a juniorech taková konkurence není. V seniorech už je to o dost těžší.“

Prosadit se na mezinárodní úrovni je ještě složitější. „V České republice neexistuje žádný profesionální manažer jako třeba v Maďarsku, Německu či Rakousku, kde je minimálně po jednom. Hráči jsou placeni za to, že hrají. Dá se ale říct, že na celém světě je tak 10 až 12 hráčů, kteří se kuželkami živí.“

Kuželky jsou prý všeobecně takový střeoevropský sport. Nejlepší je Německo, které má velkou základnu, podobně je to i u nás. Hodně se také hraje v zemích jako jsou Slovinsko, Chorvatsko, Rumunsko, Makedonie, Polsko. „I díky tomu jsem se nikam daleko do světa s kuželkami nepodíval.“

Začínal jako samouk

Když Kuželkář roku 2006 začínal, nevedl ho žádný trenér. „V podstatě mi řekli: Tady máš kouli, tamhle je devět kuželek, tak je shoď,“ směje se. „V Jihlavě se dlouhá léta hrála druhá nejnižší soutěž, takže ti místní žádné velké vědomosti o kuželkách neměli.“ Přesto v tomto oboru trenéři jsou, ale je jich málo. „Prvoligové kluby je většinou mají, ale mě od osmnácti nikdo netrénuje. Samozřejmě v dorostenecké reprezentaci byli trenéři, kteří byli ochotní nám leccos říct, ukázali nám jiný úhel pohledu, ale to bylo vše.“

Vicemistr světa v současné době trénuje dvakrát týdně po hodině. „V sobotu většinou hraju zápas.“ Kuželky mu ale zaberou spoustu času. „U nás v jihlavském klubu dělám statistiky,

organizační věci a podobně. Dělam prostě funkcionáře, pracuji v trenérsko-metodické komisi České kuželkářské asociace. Snažím se kuželkám vrátit to, co mi daly.“

Peněz není nazbyt

Velké úspěchy z žádného českého kuželkáře boháče neudělají. Ani Jana Kotyza stříbro z MS finančně nevytrhlo. „Ta placka měla hodnotu řádově 10 – 20 tisíc. Velké peníze v kuželkách v žádném případě nejsou. Třeba když si jdu zatrénovat, tak si musím zaplatit dráhu,“ popisuje těžký úděl kuželkářů.

V českých kuželkách navíc nastala paradoxní situace, že třeba v Praze není moc dobrých kuželen. „Asi je to tím, že tady jdou peníze spíš do jiných sportů. Dobré dráhy tak jsou hlavně v okresních městech jako je Náchod, Přerov. Tam třeba neteče tolik peněz do hokeje či fotbalu, protože nehrají ty nejvyšší soutěže, a tak něco zbude na kuželky.“ Kuželna o čtyřech dráhách je otázkou šesti milionů korun.

Žije se z úspěchů

Kuželky nepřitahují movité sponzory či mecenáše. „Celý svaz žije z toho, co vydělá reprezentace. A také z dotací ministerstva, které peníze rozdává podle úspěchů seniorského a juniorského národního týmu na mistrovství světa. Může se stát, že když kuželkáři nepřivezou dvakrát za sebou medaili, tak nám sníží dotace. To pak nebudeme mít ani na

mezistátní zápasy. Najít generálního sponzora, který by do kuželek pustil sto tisíc ročně, je také problém.“

Dopravu na vrcholné akce však platí svaz. „Na mistrovství světa do Makedonie jsme měli letět, ale letadlem to vycházelo hůř než autobusem, kterým jsme se tam dostali po patnáctihodinové cestě.“ Ve Skopje bydlela česká výprava v obyčejném hotelu.

Aby správce neřval...

Výhodou této hry je absolutní nenáročnost na vybavení. „Je potřeba především sálová obuv, pokud možno s bílou podrážkou. Když bych na rozběžišti dělal černý šmouhy, to by mě asi správce hnal,“ žertuje. „Jinak stačí tričko a trenky.“ Vybavení samotných kuželen je dané. „Koule musejí být schválené v rámci kolaudace. Mají jednotnou váhu i velikost – 2800 gramů a průměr 16 centimetrů.“ Všechny dráhy by měly mít stejné parametry. „To znamená délku 19,5 metru.“

Kvalitní hráč vyrostle hlavně z jedince, který má především psychické předpoklady. „I chlapi na šampionátu tvrdili totéž, že 90 procent je psychika. Ten zbytek technika a fyzická připravenost. Je to něco jako šipky – spousta hodů do stejného místa. A samotný hod není o síle, ale o technice, o správném položení koule na desku,“ vysvětluje a posteskl si, že si mnoho lidí pořád plete kuželky a bowling, přestože mezi nimi existují zásadní rozdíly.

„Kuželka je proti bowlingu o jednu méně, to znamená devět. Jsou dál od sebe. Také koule je menší než v bowlingu. Tohle jsou důvody, proč jsou kuželky těžší než bowling.“

(kat)

Jan Kotyza

Narozen:

2. března 1983 v Dačicích

Bydliště: Jihlava

Výška a váha: 185 cm, 75 kg

Povolání: student

Klub: KK PSJ Jihlava

Největší úspěchy: vicemistr světa v kategorii dvojic, vítěz světového poháru juniorů

Záliby: jakýkoliv sport, hudba, film, internet